

رویدادهای مهم بین المللی و منطقه ای موثر بر تحولات ایران

آزادی مشروط مریم رجوی

کارولین وایت خبرنگار بی بی سی در پاریس - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

دادگاهی در فرانسه حکم آزادی مشروط مریم رجوی، رهبر سازمان مجاهدین خلق را صادر کرده است. در پی تعقیب و بازداشت اعضای این گروه مسلح ناراضی ایرانی از سوی دولت فرانسه، خانم رجوی هدف یک رشته تحقیقات قضایی قرار دارد. دولت فرانسه می گوید این گروه به برنامه ریزی برای دست زدن به حملات تروریستی مظنون است. مریم رجوی رهبر شورای مقاومت ملی ایران، شاخه سیاسی سازمان مجاهدین خلق است. این گروه در اروپا و آمریکا حق فعالیت ندارد. بازداشت و حبس موقتی مریم رجوی باعث خشم و یاس هواداران او در پاریس و سراسر اروپا شده بود و آزادی مشروط او توسط قاضی فرانسوی بهانه ای برای جشن و شادمانی آنهاست. ده ها نفر که در ستاد اصلی سازمان مجاهدین در اوور-سر-اویز، دست به اعتصاب غذا زده بودند می گویند به هدف خود دست یافته اند و به اعتراض خود پایان خواهند داد. آنها امیدوارند او بتواند تا روز پنجشنبه به مقر سازمان بازگردد. با این حال، تحقیقات قضایی درباره مریم رجوی ادامه خواهد یافت و او باید حدود 92 هزار دلار وثیقه بگذارد. همچنین هشت نفر دیگر از اعضای این گروه نیز از بازداشت رهایی یافتند. شاهین قبادی، یک سخنگوی شورای مقاومت ملی ایران گفت آزادی این افراد ثابت می کند ادعاهای مطرح شده علیه خانم رجوی بی پایه بوده و اکنون عدالت برقرار شده است. اما بدون شک راه درازی تا ختم این ماجرا باقی است. فرانسه هنوز سرگرم تحقیق درباره سازمان مجاهدین است و می گوید این گروه قصد داشته است در اروپا دست به حملات تروریستی بزند. پلیس فرانسه در جریان حملات رسمی به ستاد مرکزی سازمان مجاهدین، حدود 9 میلیون دلار پول نقد کشف کرد.

بیت لحم در دست فلسطینی ها

بی بی سی - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

در پی عقب نشینی نیروهای اسرائیل، شادمانی بیت لحم را فرا گرفت. نیروهای امنیتی فلسطینی کنترل امور امنیتی شهر بیت لحم در کرانه باختری رود اردن را به دست گرفته اند. این امر بخشی از طرح بین المللی و جدید صلح خاورمیانه موسوم به نقشه راه است. پس از آنکه نیروهای اسرائیلی مسوولیت شهر را به فلسطینی ها واگذار کردند، نیروهای پلیس فلسطینی با یونیفورم های آبی رنگ پرچم فلسطین را بر فراز ساختمان های خود افراشتند. سپس برخی از آنها به سمت مرکز بیت لحم راه افتادند و برخی دیگر در خودروها مستقر شدند. ناقوس های کلیسای مهد که کلیسای مهم شهر است، به نشانه شادمانی به صدا درآمدند. اما ارتش اسرائیل همچنان موضعی را در اطراف بیت لحم حفظ خواهد کرد. یکی از خبرنگاران بی بی سی می گوید اگر همه چیز به خوبی پیش برود، اسرائیلی ها از دیگر مناطق اشغالی کرانه باختری نیز عقب نشینی خواهند کرد. تحویل بیت لحم به فلسطینی ها در پی عقب نشینی جزئی اسرائیل از شمال نوار غزه صورت می گیرد که روز یکشنبه انجام شد. قبل از آن، سه گروه پیکارجوی فلسطینی اعلام کردند که به طور موقت حمله به مواضع فلسطینی را متوقف می کنند.

تردید در باره صلاحیت ایتالیا برای ریاست اتحادیه اروپا

بی بی سی - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

قرار است سیلیویو برلوسکنی، نخست وزیر ایتالیا، دستور کار خود طی ریاست دوره ای اتحادیه اروپا توسط این کشور را طی سخنانی اعلام دارد. وی روز چهارشنبه، 2 ژوئیه، در اجلاس پارلمان اروپا در شهر استراسبورگ، واقع در فرانسه، شرکت خواهد کرد و برنامه خود را رسماً به نمایندگان ارایه خواهد داد. انتظار می رود ادامه اصلاحات اقتصادی، گسترش عضویت اتحادیه اروپا و مساله مهاجرت های غیرقانونی به کشورهای عضو این اتحادیه نکات اصلی برنامه وی را تشکیل دهد.

ریاست دوره ای ایتالیا بر اتحادیه اروپا، که در ماه جاری آغاز شده و به مدت شش ماه ادامه خواهد داشت، با بحث هایی در مورد صلاحیت آقای برلوسکینی همراه بوده است. نخست وزیر ایتالیا، که یک سرمایه دار عمده آن کشور است، به دلیل تخلفات مالی سال های گذشته در شرکت های متعلق به وی با پرونده های قضایی مواجه بوده است. برخی از اعضای پارلمان اروپا وعده داده اند که هنگام حضور سیلیویو برلوسکینی در جلسه این پارلمان، با وی برخوردی شدید خواهند داشت. آنان معتقدند که مشکلات حقوقی نخست وزیر ایتالیا به معنی آن است که وی صلاحیت رهبری اتحادیه اروپا را ندارد. در مقابل، آقای برلوسکینی در مقاله ای که در روزنامه بریتانیایی تایمز منتشر کرده نسبت به اظهار نظرهاي خصمانه در مورد شرایط خود برای تصدی ریاست دوره ای اتحادیه اروپا واکنش نشان داده است. وی در این مقاله می نویسد که هیچکس حق ندارد به دولت منتخب مردم ایتالیا درس اخلاق بدهد.

آزادی رهبر اسلامگرایان الجزایر

بی بی سی - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

شورش اسلامگرایان الجزایر علیه دولت دهها هزار کشته برجای نهاده است. دو تن از رهبران حزب غیرقانونی اعلام شده جبهه نجات اسلامی در الجزایر پس از خاتمه دوره محکومیت خود آزاد شده اند. یکی از اعضای ارشد جبهه نجات اسلامی گفته است که عباسی مدنی، رهبر حزب، از بازداشت خانگی آزاد شده است. همچنین، علی بالحاج، معاون تندروتر وی نیز از زندانی در شهر بلیده، در جنوب الجزایر، آزاد شده است. این دو نفر در سال 1991 و پس از آنکه جبهه نجات اسلامی خواستار برگزاری اعتصاب عمومی در الجزایر شد، بازداشت شدند. با وجود بازداشت این دو نفر، جبهه نجات اسلامی توانست در انتخابات پارلمانی سال 1992 به اکثریت بزرگی دست یابد. نتیجه این انتخابات با مداخله ارتش باطل شد. در پی مداخله ارتش، گروه های اسلامگرای الجزایر به اقدامات مسلحانه علیه دولت روی آوردند که تاکنون بیش از یکصد هزار کشته برجای گذاشته است. خبرنگار بی بی سی در منطقه خاورمیانه می گوید که معلوم نیست جبهه نجات اسلامی در حال حاضر از چه میزان حمایت مردمی برخوردار است. در عین حال، مشکلاتی که بیش از ده سال قبل باعث موفقیت جبهه شد هنوز هم در الجزایر باقی است. در آن زمان، بیکاری، فقر و محرومیت اجتماعی از جمله عواملی بودند که به ناخرسندی مردم از دولت لائیک الجزایر و روی آوردن آنان به جبهه نجات اسلامی و برنامه های ابتکاری آن منجر شد.

مواضع دولتها، نیروها، شخصیتها و نهادهای سیاسی جهان پیرامون تحولات ایران

جرج بوش، رئیس جمهوری آمریکا: بازماندگان رژیم سابق و افراد مسلح خارجی، عوامل حمله به نیروهای آمریکایی

چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

جرج بوش دیروز در کنفرانسی خبری در کاخ سفید اعضای حزب بعث عراق، طرفداران صدام حسین و افراد مسلح خارجی را عامل حملات به سربازان آمریکایی و خرابکارها در عراق دانست. ابراهیم بی پروا گزارش می دهد:

ابراهیم بی پروا (رادیو فردا): امروز جرج بوش گفت که با جنگجویان عراقی و خارجی که در مقابل نیروهای آمریکا مقاومت می کنند مستقیماً و قاطعانه برخورد خواهد شد. رئیس جمهوری آمریکا درحالی که در یک مراسم نظامی در کاخ سفید صحبت می کرد گفت، آزادی در عراق دشمنان خود را دارد و تعهد سپرد که در آنجا راه بازگشتی برای استبداد وجود ندارد. غارت و چپاول و خشونت که پس از جنگ در عراق شروع شد، کماکان به عنوان یک چالش در برخی نقاط عراق باقیست. یک چالش بزرگتر از سوی حزب پیشین بعث و مقامات امنیتی که از هیچ کوششی برای کسب دوباره قدرت و مزایایشان دست برنمی دارند، متوجه ماست. ولی استبداد به عراق باز نخواهد گشت. رئیس جمهور آمریکا اعضای حزب بعث عراق، طرفداران صدام حسین و افراد مسلح خارجی را که عامل حملات به سربازان آمریکایی و خرابکارها در عراق هستند مورد انتقاد قرار داد. حداقل 25 سرباز آمریکایی در درگیریهای خصمانه از زمان پایان عملیات عمده نظامی در عراق کشته شده اند.

سخنگوی دولت ژاپن اعلام کرد: ژاپن با ایران قراردادی امضا نمی کند

خبرگزاری کار ایران - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

دیروز ژاپن اعلام کرد که به درخواست آمریکا در مورد عدم همکاری ژاپن در میادین نفتی آزادگان پاسخ مثبت می‌دهد.

به گزارش، ایلنا، به نقل از روزنامه آساهی چاپ ژاپن یاسوئو فوکودا سخنگوی دولت ژاپن مدعی شد: برنامه‌های هسته‌ای ایران نگرانی بزرگی را برای جامعه بین‌المللی ایجاد کرده است. یکی از مقامات ارشد آمریکایی در مصاحبه با خبرنگار روزنامه آساهی گفت: هر چند پروژه آذربایجان ارتباطی با برنامه‌های هسته‌ای ایران ندارد، اما هرگونه سود اقتصادی که از این میدان نفتی برای ایرانیان بدست‌آید ممکن است باعث تسریع برنامه‌های هسته‌ای ایران شود. وی تصریح کرد: اگر شرکت‌های ژاپنی با ایران قراردادی را منعقد کنند، در حالی که سازمان بین‌المللی انرژی اتمی از ایران خواسته است که پروتکل الحاقی معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای را بپذیرد و ایران هنوز از پذیرش آن سر باز می‌زند، ممکن است ایران تصور کند که عدم پذیرش این پروتکل هیچ مشکلی برای ایران فراهم نمی‌کند. پس ژاپنی‌ها باید تازمانی که ایران این پروتکل را امضاء کنند از انعقاد هرگونه قرارداد نفتی با ایران خودداری کنند. فوکودا همچنین تصریح کرد: نفت‌خام برای ژاپن بسیار مهم است اما ژاپن منتظر می‌ماند تا ایران پروتکل الحاقی را امضاء کند و سپس با ایران قرارداد میدان نفتی آزادگان را امضاء می‌کند. وی تصریح کرد: ژاپن از ایران می‌خواهد تا تمام ابهاماتی که در مورد برنامه‌های هسته‌ای این کشور وجود دارد را برای جامعه بین‌الملل برطرف کند.

مواضع رژیم و جناح‌های آن در مورد مهمترین تحولات ایران

اظهارات خاتمی درباره سفر البرادعی و بحران عراق

همشهری - پنجشنبه 12 تیر 1382 | 3-جولای 2003

ایران هرگز نسبت به پیشنهادهایی که برای تعهدات جدید (فعالیت‌های هسته‌ای) است با نظر منفی برخورد نکرده است

به همان اندازه که به ایران فشار می‌آورند که پروتکل الحاقی را بپذیرد باید به اسرائیل که دارای حداقل ۲۰۰ کلاهک اتمی است، فشار بیاورند

گروه سیاسی: رئیس جمهوری، اتهامات کاخ سفید علیه ایران مبنی بر دخالت در امور عراق را ناشی از ناکامی‌های واشنگتن در عراق دانست و گفت: خروج بیگانگان از عراق، می‌تواند به ثبات و امنیت این کشور منجر شود.

به گزارش ایرنا سید محمد خاتمی دیروز پس از جلسه هفتگی دولت در جمع خبرنگاران گفت: ثبات و امنیت عراق به نفع همه کشورهای منطقه است و جمهوری اسلامی ایران معتقد است با خروج نیروهای خارجی از عراق و سپرده شدن امور این کشور به دست ملت عراق ثبات و امنیت در منطقه بوجود خواهد آمد.

وی، تشدید فشارهای آمریکا علیه ایران را ناشی از ناکامی‌های این کشور در عراق دانست و گفت: مشکلات آمریکا و انگلیس در عراق زیاد شده است و این درحالی است که شیعیان عراق، معقول‌ترین رفتار را از خود نشان داده‌اند.

رئیس جمهوری، بروز برخی مشکلات در عراق را به بازماندگان رژیم گذشته عراق و گروه‌های افراطی در این کشور نسبت داد.

خاتمی گفت که آمریکا ایران را درحالی متهم به دخالت در امور داخلی عراق می‌کند که ما نگران وضع عراق هستیم و ایران همواره خواستار به رسمیت شناخته شدن حق حاکمیت ملت عراق بر سرنویشت خویش بوده است.

وی خطاب به دولت‌مردان آمریکا و انگلیس گفت که حکومت بر مردم عراق را به دست مردم این کشور بدهید، خواهید دید که مسائل و مشکلات حل خواهد شد.

خبرنگاری پرسید، محور مذاکرات جک استراو وزیر امور خارجه انگلیس با رئیس جمهوری اسلامی ایران و سایر مقامات بلندپایه چه بوده است؟ خاتمی در جواب گفت: استراو مطلب تازه‌ای نداشت و مطالب همان چیزهایی بود که در سفرهای قبل و مطبوعات مطرح شد.

وی با اشاره به روابط میان ایران و اتحادیه اروپا و انگلیس گفت: خوشبختانه در دیدار استراو با مقامات ایرانی، مطالب خیلی باز و صریح صحبت شد.

رئیس جمهوری در پاسخ به سئوالی درخصوص سفر آتی محمد البرادعی رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران گفت: سفر آینده البرادعی به ایران در زمینه تداوم روابط ایران با این آژانس است.

خاتمی با تأکید بر این مطلب که ایران آماده همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است گفت: ایران هرگز نسبت به پیشنهادهایی که برای تعهدات جدید است، با نظر منفی برخورد نکرده است. وی گفت: ما بارها گفته‌ایم که آماده تفاهم و همکاری با جامعه بین‌المللی هستیم اما با بهانه‌جویی‌های آمریکا مخالفیم.

رئیس جمهوری با بیان این مطلب که ما نیز نگران سلاح هسته‌ای هستیم و کل منطقه باید عاری از سلاح هسته‌ای شود خاطر نشان کرد: به همان اندازه که به ایران فشار می‌آورند که

پروتکل الحاقی را بپذیرید باید به اسرائیل که دارای حداقل ۲۰۰ کلاهک اتمی است، فشار بیاورند که به عضویت آن پی. پی. تی درآید و به تعهدات مربوطه تن دهد. خبرنگاری پرسید، آیا پاکستان میان ایران و آمریکا میانجیگری خواهد کرد؟ خاتمی در جواب گفت: ما اهل منطق و گفتگوی منطقی هستیم اما تحمیل و زور را بر نمی‌تابیم و تازمانیکه زور حاکم باشد بی‌واسطه و با واسطه نمی‌توان کاری کرد. خاتمی در ادامه پاسخ به پرسشهای خبرنگاران که به مسائل داخلی کشور اختصاص داشت در خصوص لوایح دوگانه دولت گفت: امیدوارم این لوایح باتفاهم میان مجلس و شورای نگهبان حل شود.

وی گفت: این لوایح یک روح کلی و حداقل‌هایی دارد که امیدوارم هم شورای نگهبان و هم مجلس به این نتیجه برسند و من هنوز هم امیدوارم که این مساله حل شود و خاضعانه از مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان تقاضای منم که باسعه صدر مساله لوایح را با حفظ روح کلی آن و لحاظ کردن نظرات مجلس و شورای نگهبان حل کنند. وی در پاسخ به سئوالی در خصوص حوادث اخیر گفت: هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند مدعی مردم سالاری باشد مگر اینکه انتقاد و اعتراض را حتی نسبت به حکومت بپذیرد. خاتمی گفت: ما وظیفه داریم این مساله را نهادینه کنیم و حق مسلم اعتراض و انتقاد را به رسمیت بشناسیم و اگر با انتقاد و اعتراض منطقی، برخورد شود من با آن مخالفت خواهم کرد. وی، اغتشاش را متفاوت از اعتراض و انتقاد دانست و گفت: اغتشاش یعنی عبور از موازین قانونی، تخریب و احیاناً برخوردهای شدید. هرچند خوشبختانه جامعه با فرهنگ ما و حتی کسانی که مخالفت‌هایی نیز با ما دارند بین اغتشاش و اعتراض تفاوت قائلند و به همین دلیل خیلی زود صف مردم و دانشجویان با اغتشاشگران جدا شد.

رئیس قوه مجریه گفت: در جریان اخیر، ۷۵ نفر از نیروهای پلیس زخمی شد تا طرف مقابل زخمی نشود و اینها به مردم و پلیس تعرض کردند. وی گفت: مردم از قوای سه‌گانه انتظار دارند از حقوق شهروندی و آزادی‌ها دفاع کنند و امنیت را در جامعه برقرار و با اغتشاش‌گران نیز برخورد کنند. هرچند این برخورد نیز باید قانونی باشد. خاتمی اظهار داشت: عملکرد نیروی انتظامی و وزارت اطلاعات و سایر دستگاهها خیلی خوب بود و مهمترین عاملی که باعث شد، حوادث اخیر، پایان پذیرد، «شعور» دانشجویان و مردم بود. رئیس جمهوری در پاسخ به سئوالی در خصوص اعتراضات دانشجویان گفت: دانشجویان حق دارند مسائل صنفی خود را بیان کنند.

خاتمی خطاب به وزارت اطلاعات و قوه قضائیه گفت که باید حساب دانشجویان را از حساب اغتشاشگران جدا کنید و نیازی نیست که در سطح وسیع دانشجویان را نگره بداریم گرچه تعداد زیادی نیستند.

وی در عین حال گفت اگر کسانی هم از حدود و موازین قانونی خارج شده اند باید طبق قانون با آنها نیز برخورد شود.

خبرنگاری در پایان پرسید آیا نگرانی در خصوص هجدهم تیر دارید؟ که خاتمی در جواب گفت: امیدواریم با رشدی که مردم و دانشجویان دارند و نیز اشرافی که دستگاهها دارند، مشکلی پیش نیاید

سردبیر روزنامه رسالت: آشوبهای اخیر اصالت ندارد و آمریکا پشت سر آن می‌باشد

خبرگزاری فارس: چهارشنبه ۱۱ تیر ۱۳۸۲ - ۲ ژوئیه ۲۰۰۳

محمد کاظم انبارلویی گفت: مردم و دانشجویان خیلی زود فهمیدند این سرو صداها اصالت ندارد و آمریکا پشت سر آن می‌باشد.

انبارلویی در گفتگو با خبرنگار سیاسی خبرگزاری فارس، در خصوص ریشه رخدادهای چند هفته اخیر گفت:

اخیراً یکی از استراتژیستهای آمریکایی گفته بود مدل برخورد با ایران باید مثل «مدل لهستان» باشد. در لهستان جنبش کارگری، رهبری حرکت را بر عهده داشت که مردم به آنها پیوستند و فروپاشی نظام کمونیستی در این کشور صورت گرفت و همین باعث فروپاشی در اروپای شرقی و نهایتاً شوروی شد. او گفته بود منتهی در ایران چون جنبش کارگری وجود ندارد نظام هم، اسلامی است این مدل را باید طوری دیگر پیاده کرد به این صورت که از جنبش دانشجویی و ناراضی‌تبی مردم استفاده کنیم برای فروپاشی و علت اینکه اعتراضات از کوی کلید زده شد همین مسئله می‌باشد.

وی با اشاره به اینکه حساب دانشجویان کشور و جنبش دانشجویی از همگرایی با آمریکا جدا است افزود: عده‌ای دانشجویان مسائل صنفی را بهانه کردند و این فتنه را با هماهنگی اراد و اوپاش پدید آوردند که بدلیل محدود بودن و ناتوانی آنها این حرکتها زود کنترل و مهار شد هیچ دانشجویی شرافتمندی قبول ندارد برای خواستههای صنفی نیمه شب به خیابان بیاید و عریده بکشد و مزاحم مردم شود و در شعارهایش حتی اثری از خواست صنفی نیز مطرح نباشد به همین دلیل در دانشگاه اساتید و دانشجویان با برخورد معقول خود این پدیده را رسوا کردند.

سر دبیر روزنامه رسالت تنها مکانیزم ممکن و خوب برای برخورد با چنین پدیده هایی را قانون و عمل به آن دانست و تصریح کرد: اگر کسی اعتراض دارد باید حق او محترم شمرده شود، اگر کسی خواست صنفی دارد باید به آن رسیدگی شود اما اگر کسی می‌خواهد فتنه انگیزی کند قانون تکلیف او را مشخص کرده است لذا آشوبگران در تنور قانون قرار گرفتند و نظام با اقتدار کامل این فتنه را مهار و کنترل کرد.

وی خاطرنشان کرد: آمریکائیا و انگلیسی‌ها خیلی زود خود را لو دادند و فکر کردند در اینجا خبرهایی است اما خوشبختانه رئیس جمهور، در مصاحبه ای آب پاکی را در دستشان ریخت و فرمود، در ایران خبری نیست.

وزیر نفت اعلام کرد: برای توسعه میدان نفتی آزادگان اگر زاپنی‌ها نخواهند با شرکت‌های دیگر وارد مذاکره می‌شویم

خبرگزاری کار ایران- چهارشنبه 11 تیر 1382- 2 ژوئیه 2003

ایران علاقمند است مذاکرات خود را با زاپنی‌ها درباره توسعه میدان نفتی آزادگان به سرانجام برساند. به گزارش خبرنگار خبرگزاری کار ایران، ایلنا، بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت، امروز در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران با بیان مطلب فوق گفت: از آنجا که مذاکرات ایران و ژاپن درباره توسعه میدان نفتی آزادگان انحصاری بود و مهلت انجام مذاکرات نیز به پایان رسیده ایران می‌تواند با شرکت‌های دیگری که مشتاق سرمایه‌گذاری در این میدان هستند، به بحث و مذاکره پرداخته و قرارداد را امضا نماید.

زنگنه همچنین تأکید کرد: این مطلب به معنای آن نیست که ما تمایل نداریم کار را طبق روالی که تا الان داشتیم ادامه داده و به نهایت برسانیم. وی در خصوص اظهارات یکی از اعضای کابینه کشور ژاپن که امضای قرارداد توسعه میدان نفتی آزادگان را منوط به روشن شدن وضعیت هسته ای ایران اعلام کرده بود، گفت: هنوز چیزی در این ارتباط نشنیده‌ام.

وزیر نفت همچنین یادآور شد که ایران تاکنون پیام رسمی از سوی زاپنی‌ها در خصوص روند توسعه میدان نفتی آزادگان دریافت نکرده است

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

احتمال صدور احکام سنگین قضایی و اعدام برای دستگیر شدگان غیر دانشجویان در اعتراضات دمکراسی خواهانه اخیر

جمشید چالنگی (رادیوفردا): چهارشنبه 11 تیر 1382- 2 ژوئیه 2003

چگونگی برخورد با بازداشت‌شدگان ناآرامی‌های اخیر، موضوع مجادلات کنونی میان دولت، مجلس شورای اسلامی و دستگاه‌های امنیتی و قضایی است. در این ناآرامی‌ها، به گفته مسئولان قضایی، چهار هزار نفر بازداشت شدند که نیمی از آنها تا کنون آزاد شده‌اند. هنوز از زمان و چگونگی محاکمه و رسیدگی قضایی به پرونده بازداشت‌شدگان خبری در دست نیست.

مهدی خلجی (رادیوفردا): سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در نشریه داخلی خود به جوانان حزب‌اللهی توصیه کرده که خشم و کینه خود را از ضدانقلاب هم‌چنان حفظ کنند. در این نشریه نوشته شده امروز وقت تیز کردن شمشیرهاست نه کشیدن شمشیرها. در نشریه روزانه سپاه بازداشت‌شدگان، آشوب‌گران خوانده شده‌اند. این نشریه نوشته است «مماشات با آشوب‌گران بس است؛ چون مماشات با آنها موجب جری‌تر شدن آنها می‌شود. حکم قانونی بسیاری از آنها اعدام است. چرا این همه گذشت؟ شما برای یک بار از قانون کوتاه نیاید، ببینید این اتفاقات به وقوع خواهد پیوست؟»

پیشنهاد حکم اعدام برای بازداشت‌شدگان چند هفته پیش از سوی محمد یزدی، عضو فقهای شورای نگهبان در نماز جمعه تهران داده شد. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی متهم به حمایت از لباس‌شخصی‌هاست. حتی شماری از نمایندگان مجلس گفته‌اند بسیاری از لباس‌شخصی‌ها اعضای رسمی سپاه پاسداران هستند. علی تاجرنیا نماینده مشهد در مجلس آشکارا گفت چند تن از اعضای سپاه که به صورت لباس‌شخصی بودند، دانشجویان آنها را به گروگان گرفتند؛ وقتی نمایندگان مجلس در حال مذاکره با دانشجویان برای مبادله دانشجویان بازداشت‌شده و لباس‌شخصی‌های گروگان بودند، خبر می‌رسد که از قرارگاه ثارالله دو اتوبوس سپاهی مسلح در حال حرکت به سوی کوی دانشگاه برای نجات گروگان‌ها هستند.

گرچه سپاه پاسداران و محافظه‌کاران تندرو تلاش می‌کنند با فوق‌العاده نمودن وضعیت این متهمان، آنها را بدون محاکمه و به سرعت به جوخه اعدام بسپارند، رئیس جمهوری اسلامی شرکت‌کنندگان در تظاهرات ضدولتی در ایران را اغتشاش‌گر نامید و گفت هیچ حکومتی نباید اغتشاش را تحمل کند. در عین حال محمد خاتمی تأکید کرد که با اغتشاش‌گران باید برخوردی قانون‌گرایانه صورت گیرد.

وضعیت بازداشت‌شدگان معلوم نیست. گفته می‌شود که دانشجویان بازداشت‌شده از نیروی انتظامی به وزارت اطلاعات تحویل داده خواهند شد. وزارت اطلاعات نیز پس از بازرسی‌های امنیتی آنها را به قوه قضاییه تحویل می‌دهد. اگرچه احتمال صدور حکم اعدام برای بازداشت‌شدگان دانشجویی بعید به نظر

می‌رسد، اما در محافل خبری تهران گفته می‌شود که ممکن است برای بازداشت‌شدگان غیر دانشجوی احکام قضایی سنگینی صادر شود.

سازمان خبرنگاران بدون مرز خواستار آزادی روزنامه نگاران ایرانی شد
با بازداشت علی اکرمی روزنامه نگار در ایران، سازمان گزارشگران بدون مرز در اعلامیه خواهان آزادی فوری همه روزنامه نگاران زندانی در ایران شدند. ماه منیر رحیمی گزارش می‌دهد:
ماه منیر رحیمی (رادبو فردا): چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003
گزارشگران بدون مرز بار دیگر اعتراض خود را نسبت به دستگیری روزنامه نگاران در ایران اعلام کردند. این گزارشگران در بیانیه‌ای که به همین مناسبت منتشر شده نگرانی خود را برای جان روزنامه نگاران بازداشت شده ابراز کردند. برخی از مسئولان قضایی و نظامی در تریبونهای رسمی و نماز جمعه‌ها و روزنامه‌های محافظه کاران، روزنامه نگاران دستگیر شده را محارب خواندند. مجازات این اتهام در جمهوری اسلامی مرگ است. گزارشگران بدون مرز از علی اکرمی به عنوان هفدهمین روزنامه نگاری نام بردند که از آغاز موج سرکوب اعتراضات دانشجویی در ایران، خودسرانه بازداشت شده است. محل بازداشت این روزنامه نگاران نامعلوم است و وکلا و خانواده‌های آنها تا کنون نتوانسته‌اند هیچ خبری از آنها به دست آورند. هفته پیش سعید مرتضوی دادستان عمومی و انقلاب تهران اعلام کرد که همه روزنامه نگاران دستگیر شده در زندان اوین هستند. اما به گفته وکلا و خانواده‌های این زندانیان، مقامات زندان اعلام کردند که نام این زندانیان در اوین ثبت نشده است.
علی اکرمی روزنامه نگار روزنامه توقیف شده ندای اصلاحات، محسن سازگارا مدیر روزنامه تعطیل شده جامعه و منتقد سرشناس قانون اساسی جمهوری اسلامی، امین بزرگیان سردبیر روزنامه توقیف شده گلستان ایران، تقی رحمانی روزنامه نگار هفته نامه توقیف شده امید زنگان، رضا علیجانی سردبیر مجله توقیف شده ایران فردا و برنده دهمین جایزه گزارشگران بدون مرز و بنیاد فرانسه در سال 2001، هدی صابر عضو تحریریه ایران فردا، بهروز طیرانی روزنامه نگار مستقل، محمد رضا بوذری روزنامه نگار روزنامه توقیف شده گلستان ایران و انصاف‌علی هدایت روزنامه نگار مستقل از جمله روزنامه نگاران هستند که در وقایع اخیر بازداشت شده‌اند. گزارشگران بدون مرز که مقر آنها در پاریس است ایران را بزرگترین زندان روزنامه نگاران در خاورمیانه خوانده و علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی را به عنوان یک دشمن بزرگ آزادی مطبوعات برگزیده است.

سخنگوی قوه قضائیه: «جرم شرکت کنندگان در تظاهرات محرز است و نیازی به محاکمه نیست»
بهمن باستانی (رادبو فردا): چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003
سخنگوی قوه قضائیه جمهوری اسلامی با اشاره به شدت عمل حکومت علیه بازداشت‌شدگان علیه دانشجویان در ناآرامیهای اخیر به برخی از پرسشها در باره این بازداشتها پاسخ داد. اما پاسخهای او در برخی زمینه‌ها با پاسخهای دادستان کل کشور در این زمینه تناقض آشکاری داشت. یک هفته نشده که عبدالنبی نمازی دادستان کل کشور از 4000 نفر بازداشت شده در تظاهرات خیابانی و اعتراضات دانشجویی در ایران خبر داد. اما غلامحسین الهام سخنگوی قوه قضائیه در نشست مطبوعاتی دیروز این شمار را کمتر از 1000 نفر ذکر کرد. او گفت تعداد دانشجویان بازداشت شده در سراسر کشور هم به 100 نفر نمی‌رسد که حدود 50 نفرشان در تهران بازداشت شده‌اند.
از آنجا که هیچ اسم و فهرستی به جز 24 دانشجوی در تهران توسط قوه قضائیه منتشر نشده و حتی محل نگهداری هیچیک از بازداشت‌شدگان مشخص نیست، نمی‌توان نسبت به این آمارها یقین پیدا کرد. هفته پیش از تهران خبر رسید که مسئولان زندان اوین از دستگاه قضایی، نیروی انتظامی و وزارت اطلاعات خواسته‌اند بازداشت‌شدگان را دیگر به اوین نفرستند. زیرا این زندان با پذیرش 4000 زندانی دیگر هیچ جایی حتی در راهروهایش برای زندانی جدید ندارد. این بازداشتها هم توسط قوه قضائیه صورت گرفته و هم توسط نیروی انتظامی. به گفته سخنگوی قوه قضائیه، نیروی انتظامی اختیار داشته و دارد که هر کس را که در اغتشاشات شرکت می‌کند، بدون حکم قضایی بازداشت کند.
زیرا به گفته آقای الهام جرم کسی که در اغتشاشات شرکت دارد همان موقع بازداشت محرز است و همان زمان به عنوان مجرم روانه زندان می‌شود و به این ترتیب بنا به گفته سخنگوی قوه قضائیه، دیگر نیازی حتی به محاکمه ندارد. او متهم نیست که با محاکمه جرمش ثابت یا تبریئه شود. الهام سازمان یافته بودن تظاهرات خیابانی اخیر در ایران را محتمل دانست و گفت جرائم سازمان یافته در حیطه جرائم تروریستی است و گفت کسانی که در جریانات اخیر متهم به انجام این نوع جرائم هستند احتمالاً دادرسی آنان طولانیتر خواهد بود. او در مورد عدم همکاری قوه قضائیه با کمیسیون 90 مجلس شورای اسلامی درباره دیدار نمایندگان مجلس با دانشجویان بازداشت شده، گفت قانونی نداریم که کمیسیونهای مختلف مجلس بخواهند ملاقاتهای این گونه‌ای داشته باشند. این خواست ملاقات با بازداشت‌شدگان را قانونی نمی‌دانیم.

تروریسم و سلاحهای کشتار جمعی

پیشنهاد ایران به روسیه برای احداث نیروگاه های اتمی بیشتر، از دید يك کارشناس آمریکائی

علی سجادی، مصاحبه با جوزف سینسیونه (بنیاد کارنگی، واشنگتن) (رادیوفردا): چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

ایران از روسیه خواست نیروگاه های اتمی بیشتری در ایران احداث کند. این درحالی است که در سطح جهانی این نگرانی پدید آمده که مسکو در تولید جنگ افزارهای اتمی به ایران کمک می کند. غلامرضا آقازاده، رئیس سازمان انرژی اتمی ایران اعلام کرد مقام های روسی به وی اطمینان دادند که به رغم فشارهای آمریکا و اسرائیل همچنان به همکاری های هسته ای با تهران ادامه خواهند داد. آقازاده گفت ایران در نظر دارد قابلیت تولید برق هسته ای را تا سال 2020 به شش هزار مگاوات برساند. جوزف سینسیونه، کارشناس مسائل هسته ای در بنیاد کارنگی در گفتگویی با رادیو فردا درباره پیشنهاد ایران و انگیزه روسیه در ساخت نیروگاههای هسته ای میگوید: ایران سعی می کند که به روسیه بفهماند می تواند پول زیادی در ایران بدست آورد و او را تشویق کند که به همکاری خود ادامه دهد. روسیه هم علاقه مند است، زیرا میلیاردها دلار درآمد مطرح است، ولی آنها مواظب هستند که خیلی سریع جلو نروند.

سینسیونه می افزاید: یک مسئله مهم، مسئله سوخت این نیروگاهها است که روسیه آنرا تامین می کند، ولی برای جلوگیری از استفاده های غیر مجاز، آنها را پس از مصرف، پس می گیرد. از آقای جوزف سینسیونه، پرسیدم آیا انگیزه های اقتصادی، بیگانه انگیزه های روسیه است. وی در پاسخ گفت: روسیه روابط تاریخی با ایران دارد و ایران را به عنوان یک متحد کلیدی می بیند، نه به صورت یک تهدید، آنطور که ایالت متحده ایران را ارزیابی می کند، ولی یا آنها نگرانی های آمریکا را در مورد ایران، میفهمند. آنها هم همزمان با سایر نقاط جهان، از تاسیسات غنی کردن اورانیوم ایران مطلع شدند و این باعث شد که اندکی عقب نشینی کنند و به اتحادیه اروپا و آمریکا بپیوندند و از ایران بخواهند که پروتکل الحاقی را امضا کند، اما پیوستن ایران به پروتکل الحاقی، به معنای بازکردن فوری درهای تاسیسات هسته ای به روی بازرسان نیست، زیرا لاقط دو سال طول خواهد کشید که این قرارداد به تصویب مجلس ایران برسد.

آقای سینسیونه در این باره گفت: قسمت عمده توجه اتحادیه اروپا و روسیه، بر امضای پروتکل الحاقی توسط ایران متمرکز شده و این خطرناک است که فقط با آن قراردادها پایبند باشیم. مشکل اصلی، ایجاد تاسیسات غنی کردن اورانیوم است. اگر ایران اجازه باید این تاسیسات را حفظ کند، آنها توانایی این را خواهند یافت که نه تنها سوخت رآکتورها را تامین کنند، بلکه به مواد لازم برای ساختن بمب، دست یابند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

آمریکا و بریتانیا در عراق می مانند

بی بی سی - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

سربازان بریتانیایی در بصره جنازه یکی از قربانیان حملات عراقی ها را حمل می کنند - نظامیان بریتانیایی و آمریکایی در عراق هدف حملات مسلحانه بوده اند. جک استرا، وزیر خارجه بریتانیا که از عراق دیدن می کند، گفته است که با وجود حملات مسلحانه اخیر علیه سربازان بریتانیایی در عراق، خروج آنان از عراق ابد مطرح نیست. در سفر به عراق، آقای استرا در بصره به بازدید نیروهای بریتانیایی مستقر در این شهر رفت. وی در این بازدید از وضعیت امنیتی منطقه زیر کنترل ارتش بریتانیا در عراق آگاه شد. پیش از ورود آقای استرا، در روز سه شنبه، 1 ژوئیه، به یادبود سربازان بریتانیایی که طی حملات مسلحانه به قتل رسیده اند مراسمی در شهر بصره برگزار شده بود. هفته گذشته شش دژبان بریتانیایی در جنوب عراق هدف حمله مردان مسلح عراقی قرار گرفتند و کشته شدند.

این نخستین تلفات سربازان بریتانیایی پس از خاتمه جنگ در عراق بود.

عزم آمریکا

همچنین، جرج بوش، رئیس جمهوری آمریکا، نیز بر عزم آن کشور برای ادامه حضور نظامی در عراق سخن گفته است. به گفته آقای بوش، با وجود ادامه حملات مسلحانه علیه نظامیان آمریکایی در عراق، وی اجازه نخواهد داد کسی ایالات متحده را مجبور کند از عراق خارج شود. آقای بوش، که در مراسم ادای سوگند گروهی از نظامیان آمریکایی سخن می گفت، افزود که آمریکا نسبت به عراق تعهدی بلند مدت دارد و تا زمانی که، به گفته وی، آزادی در عراق مستقر نشود نیروهای آمریکایی آن کشور را ترک نخواهند گفت. رئیس جمهوری آمریکا از خدمات نظامیان آن کشور در عراق قدردانی کرد و گفت که آنان در شرایطی دشوار برای دفاع از امنیت ایالات متحده و استقرار آزادی در عراق تلاش می کنند. آقای بوش افزود " به عنوان فرمانده کل قوا به نیروهای آمریکایی اطمینان می دهم که ما حالت تهاجمی خود علیه دشمن را حفظ خواهیم کرد و تمام کسانی که به نفرت ما حمله کنند با واکنش مستقیم و فاطعانه ما مواجه خواهند شد."

وی گفت که برخی گروه‌ها معتقدند که فرصتی به دست آورده‌اند تا قبل از استقرار آزادی در عراق، آمریکا را وادار به خروج از آن کشور کنند.

وعده آزادی

رئیس جمهوری آمریکا هشدار داد که این گروه‌ها موفق نخواهد شد زیرا همانطور که آمریکا وعده داده بود، اینک عراق آزاد شده و آمریکا به قول خود برای ایجاد حکومتی که نمایندگی مردم عراق را داشته باشد عمل خواهد کرد.

نیروهای نظامی ایالات متحد در عراق به حدود دویست و سی هزار نفر می‌رسد و جرج برمر، سرپرست آمریکایی اداره موقت امور عراق، گفته است که حمله به آنان توسط وفاداران به صدام حسین، رهبر سابق عراق، و در سطح محلی سازمان داده می‌شود.

سخنان آقای بوش در پی درگیری‌های نظامی اخیر نیروهای آمریکایی در عراق ایراد می‌شود. روز سه شنبه، 1 ژوئیه، اعلام شد که گروهی از سربازان آمریکایی در اثر پرتاب مواد منفجره به سوی خودرو آنان در بغداد زخمی شدند.

همچنین در شهر فلوجه، واقع در غرب بغداد، صدها تن از اهالی شهر در تشییع جنازه نه نفر که در اثر انفجاری در مسجدی در فلوجه کشته شده بودند شرکت کردند و علیه آمریکا شعار دادند. به گفته اهالی شهر، این مسجد هدف حمله موشکی نیروهای آمریکایی قرار گرفته بود اما فرماندهان آمریکایی این ادعا را رد کرده و گفته‌اند مواد منفجره‌ای که در یک ساختمان مجاور مسجد وجود داشت باعث انفجار این مسجد شد.

مسئول اداره امور عراق: ارتش جدید عراق ظرف هفته‌های آینده تشکیل می‌شود

بهمین باستانی (راديو فردا): چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

آیت الله علی سیستانی از مراجع تقلید شیعه در نجف به عنوان متنقدترین روحانی شیعه عراق یاد می‌شود، با فعالیت شدن در صحنه سیاسی عراق در مورد وضعیت ایران هم ابراز نگرانی کرد و در گفتگویی با مدیر کل خبرگزاری دانشجویان ایران، گفت امیدوار است همدلی بین مردم ایران تحکیم شود. و گفت مبدا در ایران کسی به اجنبی و خارج چشم داشته باشد. وی تأکید کرد که آمریکا و متحدانش برای کشورهای دیگر هم جز عراق نقشه دارند. آیت الله سیستانی هفته گذشته در سخنانی که از آن به عنوان فتوی هم یاد می‌شود، خواستار خروج نیروهای ائتلاف از عراق شد و گفت که قانون اساسی عراق باید توسط مردم عراق و بر اساس قوانین اسلامی نوشته شود. پیمان پژمان از بغداد گزارش می‌دهد:

پیمان پژمان (راديو فردا): پل برمر نماینده آمریکا در عراق گفت که وی قصد تعیین شورایی سیاسی اداره کشور را بین اواسط تا اواخر ماه جاری دارد و دلیلی برای تأخیر آن نمی‌بیند. آقای برمر گفت فتوی آقای سیستانی را که در آن وی از سیستم آمریکا برای منصوب کردن نمایندگان تهیه قانون اساسی آینده انتقاد کرده، نخوانده است ولی افزود ما نصیحت زیادی از تعداد زیادی افراد از جمله اعضای عالی‌رتبه شیعیان دریافت می‌کنیم و اعتقاد داریم سیستمی را برقرار خواهیم کرد و قانون اساسی پی را تهیه خواهد کرد که نگرانی‌های اصلی آیت الله سیستانی را جوابگو خواهد بود. منظور این است که مردم آن را برای خود مردم خواهند نوشت. نه آمریکا و انگلیس و سازمان ملل. وی همچنین گفت دستگیری یا کشته شدن صدام حسین حملات علیه نیروهای ائتلاف را از بین نخواهد برد بلکه آنرا کاهش خواهد داد. وی گفت آمریکا ظرف چند روز آینده شروع به ثبت نام اعضای ارتش جدید عراق خواهد کرد و این ارتش ظرف چند هفته آینده رسماً تشکیل خواهد شد.

بغداد زیر سایه صدام

همشهری - پنجشنبه 12 تیر 1382 | 3-جولای 2003

بی. بی. سی - ترجمه: نیلوفر قدیری

صدام حسین کجاست؟ این سئوالی است که همه می‌پرسند.

ممکن است مرده باشد. اما اگر از عراقی‌ها بپرسید، مرد و زنشان می‌گویند صدام در بغداد پنهان شده است. این جمله را می‌گویند و بعد با نگرانی پشت سر و کنار خود را نگاه می‌کنند.

نیروهای ائتلاف افزایش حملات اخیر علیه نظامیان آمریکا و انگلیس را به بعضی‌های طرفدار صدام نسبت می‌دهند. احتمال اینکه رهبر سابق عراق در نقطه‌ای به سازماندهی به این حملات مشغول باشد، زیاد است. اما تحلیلگران می‌گویند این حملات نتیجه خشم محلی‌ها یا به نوعی آغاز مقاومت آنها در برابر اشغال است. این احتمال که صدام و دو پسرش در اطراف پایتخت پرتاب شوند، عجیب است، آن هم ۱۱ هفته بعد از اینکه مجسمه‌هایش در سراسر شهر و به ویژه در مرکز بغداد پایین کشیده شد. مجسمه‌ها و تصاویر صدام پایین کشیده شده‌اند، نابود شدند و یا در گوشه‌ای خاک می‌خورند، اما سایه حضور صدام یا تلاش برای یافتن اطلاعات دقیقی درباره سرنوشتش به شدت در بغداد سنگینی می‌کند.

شایعات

یک مغازه دار در بغداد می‌گوید، صدام اخیراً در هتلی در هندیه اقامت داشته است. هندیه منطقه‌ای متوسط در جنوب مرکز شهر بغداد و بالای رود دجله است. او الان در آنجاست و این مغازه دار نام هتل را هم به یاد نمی‌آورد. بغدادی‌ها متقاعد شده‌اند که در زیر شهرشان، مجموعه‌ای از تونل‌های طولانی

وجود دارد که صدها خانه امن را به هم متصل می کند. آنها می گویند صدام حسین و اطرافیانش به راحتی از این تونل ها در حال رفت و آمد هستند.

از زمان پایان جنگ تاکنون بارها گزارش هایی از سوی کسانی که صدام را در نقاط مختلف دیده اند ارائه شده و نیروهای آمریکایی دهها گزارش درباره یافتن رد صدام دریافت کرده اند که همگی بی نتیجه بوده است. این گزارش های بی نتیجه آنها را ناامید کرده است.

مردم بغداد همچنین معتقدند پیام هایی که به صدام نسبت به داده می شود و هر چند وقت منتشر می شود، واقعی است. یک روزنامه عربی در لندن ماه گذشته نمایی دریافت کرد که از سوی صدام حسین فرستاده شده بود. در این پیام از عراقی ها خواسته شده بود هر کس که از تهاجم آمریکا حمایت می کند را اخراج کنند.

این وضعیت آمریکایی ها را به یاد ناپدید شدن مرموز بن لادن می اندازد. محل اختفای صدام همچنین نامعلوم است، اما شخصیت های بلند پایه رژیم سابق هر روز محاصره و دستگیر می شوند. بلندپایه ترین این شخصیت ها، محمد التکریتی، رئیس دفتر صدام بود که ماه گذشته دستگیر شد. اما هیچکدام از این دستگیر ی ها کمکی به یافتن مکان صدام حسین و پسرانش نکرده است.

نا آرامی در شهر

اگر اشغال عراق به خوبی پیش رود، موضوع یافتن صدام و پسرانش اهمیت چندانی نخواهد داشت. به ویژه در بغداد، زمان بسیاری طول می کشد تا زندگی مردم به وضعیت عادی بازگردد. آب و برق همچنان به طور مرتب قطع می شود و بیمارستان ها و مدارس به کنده کار می کنند.

اما مشکل اصلی امنیت است. بعد از تارک شدن هوا، خیابان های شهر در کنترل نیروهای آمریکایی، جنایتکاران مسلح و غارتگران است. بعد از ۱۱ شب که حکومت نظامی شروع می شود، نیروهای آمریکایی حق تیراندازی دارند.

تا این اواخر، غارتگرانی که شب ها دستگیر می شدند صبح روز بعد آزاد می شدند. نیروهای آمریکایی تمایلی به نگهداری تعداد زیادی مجرم ندارند، زیرا تجهیزات و امکانات لازم برای نگهداری آنها را ندارند. دادگاه های عراق که بالاخره اواسط این هفته شروع به کار کردند، کار بسیار سنگینی پیش رو دارند. نیروهای پلیس هم در بغداد مشغول به کار هستند، اما به سختی می توان در مواقع مورد نیاز آنها را یافت. حتی در روزها هم می توان صدای شلیک گلوله را شنید.

سربازان آمریکایی بسیاری از مناطق شهر را در کنترل دارند، اما هنوز نقاط بسیاری دچار بی نظمی است. در طول روز، بعضی مغازه ها باز هستند اما مردان مسلح باید از ویتترین آنها محافظت کنند. یک هتل کوچک در بغداد که اکنون پذیرای مهمان هاست، به غیر از یک در کوچک همه ورودی های خود را مسدود کرده است. در محله هندیه یک رستوران خانوادگی بزرگ، باز است و به مشتریان خدمات می دهد. غذای این رستوران کافی و عالی است. ۲۰ مشتری عراقی در سالنی بزرگ که گنجایش پذیرایی از ۲۰۰ نفر را دارد، مشغول غذا خوردن هستند. آنها از خدمتکاران می خواهند غذا را سریع آماده کنند تا پیش از تارک شدن هوا، سالم به خانه بازگردند.

شیعیان و آینده عراق - حکومت عرفی یا مذهبی

آیت الله محمدباقر حکیم مرحله بعدی ماموریت نیروهای سپاه بدر را تبدیل آنها به سازمان و نیروهای غیرنظامی دانست.

چهارشنبه ۱۱ تیر ۱۳۸۲ - ۲ ژوئیه ۲۰۰۳

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه ایالات متحده عربی، آیت الله محمد باقر حکیم، رئیس مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق تأکید کرد که این نیروهای غیرنظامی در زمینه توسعه و بازسازی عراق فعالیت خواهند داشت.

وی در گفت و گوی مطبوعاتی اظهار داشت که در حال حاضر وظیفه اصلی نیروهای سپاه بدر بازسازی عراق است؛ چرا که این مرحله نیاز ضروری ملت عراق محسوب می شود.

رئیس مجلس اعلای انقلاب اسلامی عراق تأکید کرد که نیروهای بدر موفق ورود به عراق سلاح سنگین در اختیار نداشته اند.

توضیح سخنگوی آیت الله سیستانی در باره مصاحبه او با یک خبرنگار دولتی در ایران: «حرفهای کلی»

علی سجادی (رادیوفردا): چهارشنبه ۱۱ تیر ۱۳۸۲ - ۲ ژوئیه ۲۰۰۳

خبرگزاری دانشجویان ایران، ایسنا، از قول آیت الله لعظمی سیستانی نقل کرد که در دیدار با مدیرعامل این خبرگزاری گفت که ایران کشوری است که در گذشته سالها تحت دخالت و سیطره کشورهای بیگانه قرار داشته و دچار تشویش بوده است.

بیژن فرهودی: آیت الله سیستانی از دانشجویان و روشنفکران ایرانی خواست مشکلات خود را «برادرانه» حل کنند. آیت الله ابوالقاسم دیباجی، نماینده آیت الله سیستانی در کویت، در گفتگویی با بیژن فرهودی، تلویحا مسائل مربوط به خبرگزاری ایسنا را رد کرده است و درباره این اظهار نظر آیت الله سیستانی گفت:

آیت الله ابوالقاسم دبیاحی: بینیم اصل مسئله چگونه است، اگر که صحت داشته باشد، بدون ترتیب چون مسائل را دانشمندان و اندیشمندان و روشنفکران هستند که میشینند و همیشه بحث می کنند و طرح می دهند برای دیگران. و به همین دلیل اگر که کسی اهل اندیشه نباشد و اهل تفکر نباشد، در چه موضوعی بشیند صحبت کند؟ دعوت روشنفکران و اندیشمندان برای حل مسائل، خطاب به هر عاقبت اندیشی است که علاقه مند به اصلاحات است.

بیژن فرهودی (رادیو فردا): موضوع دیگری در گزارش خبرگزاری ایسنا بود. ایشان در مورد چگونگی انتشار اخبار، اظهار نظر فرمودند. گفتند که خبری را که مصلحت کشور نیست، منتشر نکنید. آیا حضرت آیت الله العظمی از نوعی سانسور حمایت میکنند؟

آیت الله ابوالقاسم دبیاحی: در این مورد هم در اصل صدور چنین مسئله ای، بنده آگاهی ندارم و گمان نمی کنم که باز چنین مسئله ای وجود داشته باشد و اصلاً شان ایشان باشد که در مورد چنین مسائل مصداقی و این مورد بخصوص را، چون ایشان اساساً ایشان یک فقیه عالیقدر هستند و شان فقیه، همیشه بیان کبری کلی است، یعنی به صورت کلی موضوع را بیان می کنند، آنوقت تطبیق شان دیگران است.

حکیم و برمر گفتگو کردند

خبرگزاری فارس: چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

عبدالعزیز حکیم، عضو شورای رهبری عراق و پل برمر حاکم آمریکایی در عراق صبح دیروز در بغداد پیرامون مشکلات و مسائل آتی در این کشور دیدار و گفتگو کردند. محسن حکیم نماینده مجلس اعلاي انقلاب اسلامي عراق در تهران در گفتگو با خبرگزاری فارس ضمن بیان مطلب فوق افزود: این مذاکرات در راستای سلسله دیدارهای قبلی صورت می گیرد و دو طرف پیرامون حضور نیروهای آمریکایی در عراق، تحصیل امور انسان دوستانه، تشکیل دولت، تدوین قانون اساسی توسط خود مردم و وجود برخی عناصر مرتبط با رژیم سابق که در صدد برهم زدن امنیت می باشند به تبادل نظر پرداختند.

وی گفت: در این دیدار همچنین موارد مربوط به رفتارهای نادرست نیروهای آمریکایی که باعث ناراحتی و واکنشهای مردمی شده گفتگو شد.

حکیم اظهار داشت: نیروهای آمریکایی با رفتارهایی پرخاشگرانه با مردم و بازرسی از زنان و غیره باعث ناراحتی مردم شده‌اند و تذکراتی نیز در این باره به خصوص بازرسی از زنان داده شده که مورد تأیید آمریکاییها نیز قرار گرفته است.

نماینده مجلس اعلا در تهران در خصوص ورود سه هیات اسرائیلی در زمینه های نفت، جهانگردی و زیرساخت های اساسی به کردستان عراق تصریح کرد: در این خصوص باید دوستان کرد ما پاسخگو باشند اما آنچه که آشکار است طبق توافقات صورت گرفته میان نیروهای معارض هرگونه تصمیم گیری در خصوص مسائل حیاتی و سیاسی که با منافع زیربنایی عراق در ارتباط باشد باید توسط دولت آینده عراق صورت گیرد و با توجه به شناختی که از مردم عراق داریم موضع آنها به هیچ وجه خارج از چارچوب روابط جهان عرب با اسرائیل نخواهد بود.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

بحران در عراق و سیاست آمریکا

رادیو آلمان - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

مفسر روزنامه فرانسوی "لو موند Le Monde" به موضوع پایان دوره خدمت سربازرس تسلیحاتی سازمان ملل هانس بلیکس Hans Blix پرداخته و از پی علتهای حقیقی جنگ با عراق می پرسد: "بلیکس این هفته وداع می کند. او می تواند با سربلندی وداع گوید. نه تقلب کرده و نه در چیزی دست برده است، چه در مدارکی که در اختیارش بوده و چه در افکار عمومی. او تلاشی برای جعل اخبار نکرده است. آخرین گزارشهایی که بلیکس پیش از جنگ عرضه کرد، نشان می دادند که عراق در آن موقع خطری عظیم نبود، یا آن گونه که دولت فرانسه می گفت می شد آن را احتمالاً زیر کنترل داشت. به احتمال قوی بوش و بلر از این همه آگاه بودند. همه چیز تاییدگر آن است که آمریکا و انگلیس دروغ گفته اند. این دو کشور دلایل دیگری برای جنگ داشتند تا نابود کردن سلاحهای کشتار جنگی، اما جرات نمی کردند بگویند. این آزمونی بود که به اعتبار بوش و بلر به سختی ضربه داد. بلیکس اما این آزمون را با سرافرازی گذرانده است."

روزنامه ایتالیایی "لا ریپوبلیکا La Repubblica" در باره اوج گیری خشونت در عراق می نویسد: "می توان این پرسش را مطرح کرد که آیا هم اکنون مقاومتی که از آن در حین جنگ خبری نبود، رخ نموده است. شاید صدام شیطان صفت در حال اجرای طرحی است تا زندگی را بر نیروهای نظامی متحد تلخ کند. وی نمی تواند با نیروهای نظامی ابرقدرت آمریکا بجنگد، اما می تواند مانع از آن شود که صلح در عراق برقرار شود. مفقود شدن صدام و این طن که او در پایتخت پنج میلیون جمعیتی پنهان شده، قوه تخیل را برمی انگیزد."

روزنامه فرانسوی "لو فیگارو Le Figaro" در باره دشواریهایی که گریبانگیر نیروهای اشغالی آمریکایی در عراق است، می نویسد: "آمریکا برخلاف افغانستان در پی آن است که برای مدتی طولانی در عراق بماند. چون موضوع عملاً بر سر این هدف استراتژیک است که با کنترل این کشور به منطقه خاورمیانه ثبات بخشیده شود و نگرانیها از بابت تولید نفت رفع گردد. اما این وظیفه چنان بزرگ است که آمریکا به ناگاه متوجه شده است که با وجود همه قدرت خود نمی تواند به تنهایی از پس آن برآید. مقامات دولت آمریکا برای آنکه بتوانند خرج بازسازی عراق را بهتر بدهند، برای آنکه دیگر عراقیان استعمارگر نخوانندشان و برای آنکه جو سیاسی در خود آمریکا به هم نخورد، می اندیشند که به متحدان خود روی آورند. حتی اعضای کنگره آمریکا کاخ سفید را فرا می خوانند، که کشورهایی چون فرانسه را نیز که مخالف جنگ با عراق بودند، برای همکاری در نظر بگیرند."

روزنامه آلمانی زبان "فایننشال تایمز دویچلند Financial Times Deutschland" چاپ هامبورگ می نویسد: "وزیر دفاع آمریکا، دونالد رامسفلد Donald Rumsfeld، باید از ماموریت آمریکا در عراق در برابر انتقادی که مدام افزایش می یابد، دفاع کند. به خاطر حمله هایی که این روزها به سربازان آمریکایی شده است، منتقدان ویتنام را بار دیگر به یادها می آورند. از پشتیبانی مردم آمریکا از ماموریت سربازان آمریکایی در عراق کاسته می شود. افزون بر این وضعیت در عراق پس از انفجار يك مسجد در شهر فلوجه وخیمتر می شود. مردم شهر آمریکاییان را متهم می کنند به اینکه به خانه خدا تیراندازی کرده اند. اگر آمریکاییان نتوانند به زودی بر موقعیت مسلط شوند، ممکن است عراق واقعا تبدیل به ویتنامی دوم یا سومالی ای دوم شود. در این دو کشور نیروهای نظامی به خاطر مقاومت مردم شکست خوردند، افکار عمومی در خود آمریکا دگرگون شد، نیروهای آمریکایی مجبور به ترك خاک این کشورها شدند و آنچه به جا ماند هرج و مرج بود. برای حل این مشکل باید نیروهایی بیشتر را به کمک فراخواند. بدون به کارگیری نیروی نظامی ای وسیع نمی توان در عراق به وضعیتی باثبات دست یافت. اما مهم این است که نیروهای اشغالگر به عراقیان این حس را منتقل نکنند که آنها نمی خواهند کنترل خود را بر این کشور از دست بدهند. اینکه پس از اعلام موعد انتخابات محلی در عراق، تصمیم گرفته شد که انتخابات برگزار نشود، مردم عراق را ناراحت و ناامید کرد. ترس از اینکه ممکن است اسلام خواهان بیشترین رای را در انتخابات بیاورند، شاید بجا باشد. اما نمی بایست گذاشت که این ترس به عاملی بازدارنده برای انجام انتخابات در عراق تبدیل شود. آمریکا با این رفتار خود به کسانی که تا کنون در کنارش قرار داشتند نیز توهین کرد است. اگر رییس جمهور آمریکا واقعا خواهان برقراری نظامی دموکراتیک در عراق است، مجاز نیست که به آرا مردم عراق بی توجهی کند."

نگاه مطبوعات آلمان و فرانسه به برنامه اتمی ایران راديو آلمان - چهارشنبه 11 تیر 1382 - 2 ژوئیه 2003

روزنامه وزین زوددویچه سایتونگ در شماره امروز خود، در گزارشی به فشار روزافزون بین المللی بر دولت جمهوری اسلامی، به منظور نظارت بهتر بر تاسیسات اتمی ایران اشاره میکند و از جمله مینویسد: "در این راستا قرار است که محمد البرادعی، رئیس سازمان جهانی انرژی اتمی، هفته آینده راهی ایران شود. دولت جمهوری اسلامی با سازمان جهانی انرژی اتمی همکاری میکند، اما این سازمان از مقامات ایران خواستار امضای پروتکلی الحاقی است که نظارت مسئولان سازمان جهانی انرژی اتمی بر تاسیسات اتمی جمهوری اسلامی را تقویت کرده و به آنان اجازه میدهد که بدون قرار قبلی و از پیش اعلام شده، به ایران سفر کنند. البته جمهوری اسلامی با امضای این پروتکل الحاقی ابراز مخالفت نکرده، اما زمانی حاضر به انجام این کار خواهد بود که برنامه اتمی غیرنظامی مورد کمکهای بین المللی قرار گیرد."

این روزنامه آلمانی ضمن اشاره به مخالفت سرسختانه آمریکا با برنامه اتمی ایران و اتهامات واشنگتن در مورد تلاش تهران برای ساختن بمب اتمی یادآور میشود: "در این بین روسیه نیز که مشغول احداث نیروگاهی اتمی در ایران است، بسیار محطاطانه، فشار خود را بر رژیم جمهوری اسلامی تشدید کرده است. دولت ژاپن نیز در پی فشارهای ایالات متحده، روشی مشابه پیش گرفته و قراردادهای دوجانبه نفتی را منوط بر موافقت تهران با افزایش کنترلهاى بین المللی خوانده است."

روزنامه زوددویچه تسایتونگ میافزاید: "به گفته يك سخنگوی دولت جمهوری اسلامی، محمد البرادعی، رئیس سازمان جهانی انرژی اتمی، يك هفته دیگر، رهسپار تهران خواهد شد. غلامرضا آقازاده، رئیس برنامه اتمی ایران، در حال حاضر در مسکو به سر برده و مشغول انجام گفتگو با مقامات روسی است. در هر حال روسیه، با احداث نیروگاه اتمی بوشهر، نقشی کلیدی در برنامه اتمی ایران بازی میکند و امیدوار است که دولت جمهوری اسلامی، پروتکل الحاقی یادشده را امضا نماید. به گفته ایگور ایوانوف، وزیر خارجه روسیه، تهران با امضای پروتکل الحاقی، بار دیگر، همکاری جدی خود با سازمان جهانی انرژی اتمی و قصد خود را به استفاده غیرنظامی از انرژی اتمی ثابت میکند. جالب توجه اینکه، روزنامه روسی مسکو تایمز با استناد به گفته های منابع دولتی گزارش داده است، که

روسیه، احداث نیروگاه اتمی بوشهر را بدون پروتکل الحاقی نیز به پایان خواهد رساند، مشروط بر اینکه، ایران میله های مصرف شده سوخت اتمی را به روسیه باز پس دهد.

از سوی دیگر روزنامه اقتصادی Les Echos چاپ پاریس در یکی از تفاسیر امروز خود به این موضوع میبازد که چگونه میتوان جمهوری اسلامی را به چشمپوشی از برنامه اتمیش واداشت و دراینباره مینویسد: «در حال حاضر حمله ای نظامی به ایران، امریست نامحتمل، اگرچه دولت ایالات متحده، گهگاهی این اندیشه را بر زبان میآورد. انجام چنین کاری نه تنها با ایستادگی همپیمانان ایالات متحده، بویژه بریتانیا روبرو خواهد شد، بلکه ریسک نظامی بسیار بزرگی خواهد بود. پرسش اینجاست که آیا فشارهای بین المللی از جمله از سوی اتحادیه اروپا و یا ژاپن، در اعمال نفوذ بر ایران کارساز واقع خواهد شد یا نه. البته با نگاهی به تاریخ و کشورهای چون، اسرائیل تا هند و پاکستان باید اذعان داشت که جای هیچگونه خوشبینی نیست.»

کوناگون

صدام از ظهور تا سقوط

روزنامه اعتماد - پنج شنبه 12 تیر 1382 | 3-جولای 2003

مارشال‌ها و فیلد مارشال‌ها در خاورمیانه عربی معمولاً سرنوشت خوبی ندارند. تنها یک مارشال است که خوش عاقبت می‌شود و او نیز مارشال مصری، پاشاست که در اوایل دوران سلطنت فاروق در مصر بت افسران مصری بود و «حتیاط الحر» یا «افسران آزادیخواه» او را معلم و مربی خود می‌شناختند و به وی احترام می‌گذاشتند. آنتونی ناتینگ، نویسنده زندگینامه ناصر، این مراتب احترام را که میان افسران جوان و مارشال مصری پاشا بود، بطور کامل بیان کرده است. اما مارشال یک شبه سوری حسنی الزعیم، که خود را از درجه سرهنگی به درجه مارشالی ارتقا داد و در سال 1948\1327 پس از چند ماه ریاست جمهوری سوریه، به وسیله رییس ستاد ارتش مورد اعتمادش، سرهنگ سامی حناوی، شبانه دستگیر و همراه با محسن البرازی، نخست وزیرش، تیر باران شد، آنقدر بدفرجام بود که همسرش «نورانه خانم» پس از اعدام شوهرش و رانده شدن از کاخ ریاست جمهوری، در خیابان‌های سوریه گدایی می‌کرد و محتاج نان شب بود. تصاویری از او و فرزند شیرخوارش در جراید آن زمان به چاپ می‌رسید که تاؤر آور بود. چند سال پس از عارف، مارشال آفریقای به نام «عبود» نیز بر اؤر تظاهرات و اعتصابات، از مقام ریاست جمهوری سودان برکنار شد و کسی ندانست چه بر سر او آمد. لابد در تبعید یا در خانه عمر خود را به پایان رساند. مارشال دکتر عیدی امین، رهبر اوگاندا، نیز مارشال یک شبه بود که درجه گروهبانی ارتش استعماری انگلیس را به خود روا ندانسته و به خود درجه ژنرالی و سپس مارشالی داده بود. گروهبان دیگر ارتش مستعمراتی بلژیک در کنگو موبوتوسه‌سه‌کو نیز به خود درجه ژنرالی داده بود، در حالی که ژانیدل بوکاسا، گروهبانی دیگر در آفریقای مرکزی سابق فرانسه، مقام ریاست جمهوری را برای خود کافی ندیده و خویشتن را امپراتور آفریقای مرکزی اعلام داشته و حتی تاجگذاری هم کرده بود. عبدالرحمن بزاز سیاستمداری باتجربه و هوشمند بود. او سفرهایی به آنکارا، تهران و قاهره کرد، مناسبات عراق را با این کشورها به حال عادی درآورد و مواعیدی به مصر داد که عراق را با آن کشور یکپارچه کند و رهبری واحدی به وجود آورد.